

T. B. M. M.

ZABIT CERİDESİ

Altıncı İçtima

19 . 8 . 1339 Pazar

Münderecat

	Sayfa		Sayfa
1. — Zabtı sabık hulâsası	90	Kalemimde mahfuz ve elyevm mevkii tatbikte bulunan Kararname dosyalarının bilcelp burada tetkiki hakkında takriri (4/3)	95,96
2. — Sual takrirleri	90	2. — Çanakkale Mebusu Mehmed Beyin, Çanakkale Rüşumat Muayene ve Tahakkuk Memuru Şevket Efendinin suiistimalâtı hakkında takriri (4/2 mükerrer)	96
1. — Zonguldak Mebusu Tunah Hilmi Beyin, Bomonti fabrikası işçiler grupuna dair Dahiliye Vekâletinden sual takriri (6/1)	90	Muhtelif evrak	96
3. — Evrakı varide	90	1. — Gazi Mustafa Kemal Paşa Hâzretlerinin bir tezkereleriyle Halife Hazretlerinin merbut telgrafları	96
Teklifler	91	2. — Meclisin küşadı münasebetiyle Malatya Mebusu Reşid Ağa'dan, Hacıbektaş Çelebisi Efendiden ve İsviçre'de (Cefacad) imzalı tebrik telgrafları	96
1. — Büyük Millet Meclisi İdare Heyetinin (Sivas Mebusu Rasim Beyle rüfekasının) 1339 senesi Meclis bütçesinin altıncı faslının ikinci maddesine 686 400 lira tahsisat ilâvesine dair kanun teklifi (2/2)	91	Mazbatalar	98
Tezkereler	91	1. — Büyük Millet Meclisi İdare Heyetinin (Sivas Mebusu Rasim Beyle rüfekası), 1339 senesi Meclis bütçesinin altıncı faslının ikinci maddesine 682 400 lira ilâvesine dair kanun teklifi ve Muvazenei Maliye Encümeni mazbatasını (2/2)	98, 99, 104
1. — Birinci İnönü Harbine iştirak eden Meclis Âzasının İstiklâl Madalyasıyla taltiflerine dair Büyük Millet Meclisi Reisisaniliği tezkeresi (3/33 mükerrer)	91, 94	4 — Âzayı Kiram muamelâtı	94, 99, 102
2. — Tekirdağı Lisesi tahsisat ve kadrosıyla Ankara'da bir kız lisesi küşadına dair Maarif Vekâleti tezkeresi (3/33)	94	1. — Mebusların intihap mazbatalarının tasdikı	94, 95, 99, 101
Takrirler	95		
1. — Gaziantep Mebusu Ali Cenani Beyin, İstanbul Meclisi Mebusanı Evrak			

	Sayfa		Sayfa
2. — Mebuslardan mazbataları yeni tasdik edilenlerin şubelere tefriki	96	4. — Memurin Muhakemat Tetkik Heyeti ile Encümeni için intihap	97,98,102,103
3. — Mebuslardan evvelce tahlif edilmeyenlerin tahlifi	96,97,101	5. — Ertuğrul Mebusu Rasim Beye bir ay mezuniyet verilmesine dair Divanı Riyaset kararı	102

BİRİNCİ CELSE

Bed'i müzakerat; saat : 1,55

REİS — Birinci Reisvekili Mehmed Sabri Beyefendi

KÂTIPLER : Vâsıf Bey (Saruhan), Ragıb Bey (Zonguldak)

REİS — Efendiler Celseyi açıyorum, zaptı sabık hülâsası okunacak.

1. — ZAPTI SABIK HULÂSASI

Birinci Celse

Reisisani Ali Fuad Paşa Hazretlerinin tahiri Riyasetinde bilinikât zaptı sabık hülâsası kıraat ve aynen kabul ve evrakı varide aid oldukları encümenlere havale edildi. İstiklâl Madalyasıyla taltifleri teklif edilen (54) zâbit, (68) çavuş, (33) onbaşı, (69) nefere Madalya itası kabul edildi. Meclisin küşadı münasebetiyle vâridolan telgraflara Divanı Riyasetçe cevap yazılması takarrür ederek Muş Mebusu İlyas Sâmî Efendinin mazbatai intihabiyesi kıraat ve mumaileyh âzalığa kabul ve bâzı devâiri intihabiyeye ait mezabıt şubelere havale edildi. Geçen Meclisten müdevver evrak hakkında Kütahya Mebusu Recep Beyin takriri üzerine müzakerat cereyan ederek bu baptaki diğer takrirler okunduktan sonra Denizli Mebusu Mazhar Müfid Beyin Birinci Devrei İntihabiyede encümenlere muhavvel evrakın aid olduğu encümenlere tevdiyle tetkik edilip Heyeti Umumiyye arzına dair takriri reye bilvazı' kabul edildi. İstanbul Mebusu Rauf Beyin üç ay mezuniyetine dair Divanı Riyaset kararı okunarak kabul edildi. Karesi Mebusu Vehbi Beyin, ruznameye ait evrak hakkındaki

takriri üzerine müzakerat cereyan ederek bu baptaki takrirler okunduktan sonra Denizli Mebusu Mazhar Müfid Beyin ruznamedeki evrakın aid olduğu encümenlere tevdiine dair olan takriri kabul edildi. Bozok Mebusu Hamdi Beyin geçen Mecliste şubelere havale edilmiş evrakın aynı şubelere tevdiine dair takriri kabul edildi. Tetkiki Muhakemat Heyeti ve Encümeni için şubelere namzet iraesî Makamı Riyasetten badettebliğ Pazar günü hadezzeval bir buçukta içtima etmek üzere Celse tatil edildi.

Birinci Reisvekili	Kâtip	Kâtip
<i>Mehmed Sabri</i>	<i>Vâsıf</i>	<i>İbrahim</i>

REİS — Efendim; zaptı sabık hülâsası hakkında söz söyleyecek var mı? Zaptı sabık aynen kabul edilmiştir.

2. — SUAL TAKRİRLERİ

1. — *Zonguldak Mebusu Fınalı Hilmi Beyin Bomonti fabrikası işçiler grupuna ve İstanbul hamallarından alınan vergiye dair sual takriri (Dahiliye Vekâletine irsal edilmiştir.)*

3. — Evrakı varide :

REİS — Efendiler! Ruznameye geçmeden evvel vâridolan evrakı Heyeti Celilenize arz edeyim.

Teklifler

1. — Büyük Millet Meclisi İdare Heyetinin ve (Sivas Mebusu Rasim Beyle rüfekaşının, Meclis bütçesinin altına fişının ikinci maddesine 686 400 lira ilâvesine dair kanun teklifi (2/2) (Muvazenei Maliye Encümenine)

Tezkereler

1. — *Birinci İnönü Harbine iştirak eden Meclis Âzasının İstiklâl Madalyasıyla taltiflerine dair Büyük Millet Meclisi Reisisaniliği tezkeresi. (3/33) mükerrer.*

REİS — Bâzi tezkereler geldi efendim. Birinci İnönü Harbine iştirak eden, cetvelde esamisi muharrer Büyük Millet Meclisi Âzasının İstiklâl Madalyasıyla taltiflerine dair Divanı Riyaset tezkeresi var, okunacaktır.

16 . 8 . 1339

Heyeti Umumiye

Birinci İnönü Harbinde Kazancı sırtlarında İkinci Süvari Grubunun safları arasında muharebeye iştirak eylemiş olan Türkiye Büyük Millet Meclisi Âzasının İstiklâl Madalyasıyla taltiflerine dair İera Vekilleri Riyasetinden mevрут ve sureti musaddakası merbut 9 . 8 . 1339 tarih ve 6/2215 numaralı tezkere ile melfufu Divanı Riyasetin 15 Ağustos 1339 tarihli Birinci İctimaında mütalâa edilmiş ve merbut cetvelde isimleri muharrer zevatın vekâlet ve Riyaseti Müşarünileyhanın iş'arı mucibince İstiklâl Madalyalarıyla taltiflerinin Heyeti Celilelerine arzı münasip görülmüştür efendim.

T. B. M. Meclisi
Reisisanisi
Ali Fuad

9 . 8 . 1339

T. B. M. M. Riyaseti Celilesine

Büyük Millet Meclisi âzalarından olup Birinci İnönü Harbinde Kazancı sırtlarında İkinci Süvari Grubunun safları arasında muharebeye iştirak ile (Dumaköy Garbında Kazancı bayırında) (Ümidillâki) karyesi civarından geçen düşman siperlerine Karahisar Mebusu Memduh Necdet Beyin kumandası altında olarak ateş baskını İera eden melfuf cetvelde esamisi muharrer zevatın İstiklâl Madalyasıyla taltifleri Müdafaai Milliye Vekâletinin 19 . 6 . 1339 ta-

rih ve Muamelâtı Zatiye Dairesi Kidem kısmı 4937/1 2715 numaralı tezkeresinde bildirilmekle ifayı muktazasına müsaadei devletlerini İstirham eylerim efendim.

İera Vekilleri Heyeti Reisi V.
Fevzi

Kayseri Mebusu Sait Bey,
Üsküdar Mebusu Neşet Bey,
Lâzistan Mebusu Ziya Hürşid Bey,
Mersin Mebusu Yusuf Ziya Bey,
İzmit Mebusu Hamdi Namık Bey,
Ertuğrul Mebusu Necib Bey,
Muş Mebusu Rıza Bey,
Karahisar Mebusu Necdet Bey.

REİS — Efendim bu gibi tezakir Meclise geldiği zamanda müzakere edilmeden reye konur. Bu noktayı arz edeyim efendim.

CELÂL NURİ B. (Gelibolu) — Sakattır, yanlıştır. Bir kere izah edilmek lâzamdır. Yanlıklık var efendim.

ALİ FUAD Pş. (Ankara) — Efendim! İzahat vereyim. Bu, kurdela meselesidir. Yoksa Madalya sabık Meclis âzalarının kâffesine verilecektir. Yalnız bu arkadaşlar içinde cephe bulunanları var ki onlara mahsus bir kordela verilecektir.

Dr. FİKRET B. (Ertuğrul) — Öyle ise öyle yazılsın.

ALİ FUAD Pş. (Ankara) — Öyle yazılmıştır. Müdafaai Milliye Vekâletinden gelen tezkere de o sarahat vardır efendim.

YAHYA GALİB B. (Kırşehir) — Süleyman Sırrı Bey de bulunmuştu. Onu niçin dâhil etmişler efendim?

ALİ FUAD Pş. — O halde efendim...

MAHMUD CELÂL B. (İzmir) — Şu vesile ile Heyeti Muhteremeden bir şey sual etmek isterim. Kuvayı Milliye de bilfiil harb etmiş arkadaşlarımız vardır. Onlar hakkındaki muamele nasıl olacak? Kuvayı Milliye de doğrudan doğruya gönüllü olarak harb etmiş veyahut Kuvayı Milliye de dâhil olarak kumanda deruhde etmiş birçok arkadaşlar var. Onlar hakkında Divanı Riyaset ne düşünüyor ve ne yapmak istiyor?

İHSAN B. (Cebelibereket) — Muhterem efendiler! İlk Büyük Millet Meclisi âzayı kiramının İstiklâl Madalyasıyla taltifi kanun icabındandı. Bu Meclis âzasından bâzi zevat cepheye gitmiş-

ler, harba iştirak etmişlerdir. Şu suretle kordelânın tebdili mevzuubahsoluyor. Fiilen harbede bulunanlara başka kordelâ, Meclis âzalarına başka kordelâ veriliyor. İşte kordelâların tefriki bunun içindir. Bendeniz şöyle zannediyorum: Her harba giren ve her süvari, piyade efradı arasında tüfek atan adam İstiklâl Madalyasına kesbi istihkak etmiş değildir. Bu inhada gösterdikleri sebep Büyük Millet Meclisi âzasından olduğu halde ikinci süvari grubu efradıyla beraber harba, ateşe iştirak etmişlerdir. O halde İkinci Süvari Alayının bütün efrat ve zâbitanı İstiklâl Madalyasıyla taltif edilmiş midir? Binaenaleyh orada bulunmak İstiklâl Madalyasıyla taltife sebep değildir. Orada İstiklâli Millî uğruna fevkalâdelik gösterilmesi meşruttur. Yazılan mazbatada fevkalâdeliğe dair bir şey yoktur. Harbî kazandırmış mıdır? Bir hezimetini durdurmuş mudur? Böyle bir şey olmadan İstiklâl Madalyasıyla taltifi ve kordelânın tebdili - bendenizce - mevzuubahsolamaz. Fakat şu münasebetle hatırı âciziye gelen bir mesele vardır. Büyük Millet Meclisi âzasından bulunan bâzı zevat, daha İstanbul'un yanlış fetvaları Anadolu'nun muhtelif yerlerinde ateşi ihtilâli yakar, tutuştururken bizzat Anadolu'nun muhtelif mahallerinde yoktan kuvvetler peydasına çalışmışlar ve kanlar içerisinde yüzmüşlerdir. Bunların ismini zikredebilirim. Meselâ: Refikî Muhteremim Kılıç Ali ve pek derinden hürmetkârı olduğum Kozan Mebusu Saib ve keza kendisine fevkalâde hürmetkâr olduğum Afyon Karahisar Mebusu Ali beyler. Bunlar hiç yoktan cephe vücuda getirmişler ve bu dâvayı yoktan hâsıl etmiş insanlardır. Bunlar unutuluyor da İkinci Süvari Alayına iştirak edenlerin kordelâsının tebdili mevzuubahsoluyor. Bendeniz meseleyi esaslı surette nazarı dikkati âlinize arz ediyorum. Bunu iyi düşünelim ve esaslı surette bir iş yapalım.

ALİ FUAD PŞ. (Ankara) — Efendim, malûmuâliniz öteden beri bu gibi mesail silsilei meratibe riayeten gelen birçok inhalar üzerine Meclisi Âlinize arz ediliyordu. Ve bu suretle birçok zâbitan ve efrad İstiklâl madalyalarıyla taltif ediliyordu. Malûmuâliniz Birinci Meclisten birçok mebus arkadaşlarımız cepheye bulunuyorlardı. Kezalik bunlar hakkında da usulü veçhile inhalar yapılmış ve nihayet Meclisi Âliye gelmiş. Fakat bu zevat Meclisi Âli âzası olmak itibarıyla

bu mesele Divanı Riyasete havale edilmiş. Geçen gün Divanı Riyasette tezekkür ettik. Bu arkadaşlarımız da cepheye hizmet etmiş zevat gibi taltifleri inha ediliyor. Usulde hiçbir yanlışlık yoktur. Şimdi bu zevatın inha edilmeleri bunlar gibi hizmet etmiş; diğer zevata İstiklâl Madalyası verilmeyeceği mânasına tazammun etmez. Onlar hakkında da alelûsul Müdafaa-i Milliye Vekâletinden, Erkânı Harbiye-i Umumiye Riyasetinden, Başkumandanlıktan inhalar gelecektir. Bu muamele şimdiye kadar yaptığımız muamele gibi doğrudan doğruya reyî âlilerine vaz'ediliyor. Ve sureti umumiyede kabul ediliyordu. Çünkü merasimi itmam edilmiş ve birçok meşruhat üzerine gelmiştir. Ve kanun böyledir. Şimdiye kadar da böyle yapılmıştır. Mesele bundan ibarettir. Şimdiye kadar yaptığımız da bundan ibaretti. Bendenizin bunun kabulü hakkındaki ricamdan; diğer âzaların bundan mahrum edilmesi mânası çıkarılmasın. Tabii Müdafaa-i Milliye Vekâletinin nazarı dikkatini celbederiz. Eski Meclisten bu gibi hizmet etmiş rüfeka varsa bunlar hakkında da inhalar yapılarak gönderilsin diye yazarız. Onların da muamelesi itmam olunur.

İHSAN B. (Cebelibereket) — Reis Beyefendi. Kanunda sarahat vardır. Yaptığı fedakârlığın, buldukları harplerdeki fevkalâdeliğin tasrihi lâzımdır. Bu inhada yapılan fedakârlık tasrih edilmemiştir.

REİS — Bakınız efendim tekrar okuyayım. (Bu baptaki İera Vekilleri Heyeti tezkeresi tekrar okundu.) Ali Fuad Paşa Hazretleri uzunuzadıya bu meseleyi izah ettiler. Bu muamele kanun ahkâmına tevfikân yapılmıştır.

ALİ FUAD PŞ. (Ankara) — Efendim, biz zaten bu gibi mesaili uzunuzadıya tetkik etmiyoruz. Bu ciheti dairei aidesine bırakıyoruz, onlar takdir ediyorlar. Biz bu teklifleri falan yerde ne gibi iş yapmış diye tetkik ve tahkik etmiyoruz, biz alelûsul kabul ediyoruz. Çünkü bunlar silsilei meratibe riayeten buraya geliyor efendim.

Dr. FİKRET B. (Ertuğrul) — Tasdikimize hacet yok, buraya gelmesine lüzum yok.

ALİ FUAD PŞ. (Ankara) — Şimdi efendim malûmuâliniz birtakım kumandanının İstiklâl Madalyasıyla taltifi icabettiği zaman yüzbaşı binbaşısına, binbaşı, miralayına, fırka kuman-

danlığına, kolordu kumandanlığına ve Müdafaa-i Milliye Vekâletine inhasını gönderiyorlar. Bu silsilevi bir muameledir. Buraya hulâsası gelir. Şimdiye kadar yaptığımız da böyledir. Bunlar hakkında istisnai muamele yapılacaksa o başkadır efendim.

Dr. FİKRET B. (Ertuğrul) — Müdafaa-i Milliyeden değil, Başkumandanlıktan inha edilecekti efendim.

REİS — Efendim, bu mesele üzerine müzakere açılmak lâzımgeliyorsa ruznameye alalım, o vakit müzakere edelim. Eğer ruznameye geçirilmesi arzu edilmiyorsa reyî âlinize vaz'edeyim.

MUSTAFA NECATİ B. (İzmir) — Efendim, bu Meclisi Âlinin haysiyet ve şerefine taallûk eder bir meseledir. Binaenaleyh bunun mevzuubahsolması lâzımdır. Arkadaşların da bu hususta talepleri vardır.

REİS — O halde efendim, müsaade buyrulursa meselenin bilâhara müzakere edilmek üzere ruznameye ithalini reye vaz'edeyim.

MAHMUD CELÂL B. (İzmir) — Diğer arkadaşlar hakkında da aynı muamele yapılmak şartıyla bunu kabul ederiz.

REİS — Ruznameye ithal ederek müzakere açılması tensip buyuruluyor mu? (Hayır, sesleri)

İcra Vekilleri Heyetinin işbu tezkeresinde esamisi muharrer olan zevatın İstiklâl Madalyasıyla taltiflerini kabul edenler lütfen ellerini kaldırsın. Kabul olunmamıştır efendim.

ALİ FUAD Pş. (Ankara) — Efendim, bazı arkadaşların itirazı var. Müsaade ederseniz izah edeyim : Başkumandanlığa takdim edilmiş deniyor. Müsaade ederseniz Başkumandanlığa gitsin.

İHSAN B. (Cebelibereket) — Artık reddedilmiştir efendim.

SÜLEYMAN SIRRI B. (Bozok) — Müzakere varsa sözümüz vardır; sıra ile söyliyelim efendim.

RECEB B. (Kütahya) — Efendim, bu muamele yanlıştır. Arz edeyim : Mesele Birinci Büyük Millet Meclisinde bulunan âzayı kiramdan aynı zamanda cephe hizmet etmiş olanların kırmızı ve yeşil kordelâlı İstiklâl Madalyalarıyla taltifleri meselesidir. Ve bu kanunun sarahati katiyesiyle ifade edilmiştir.

Dr. FİKRET B. (Ertuğrul) — Başkumandanlığın inhasıyla..

RECEB B. (Devamla) — Müsaade buyurun efendim, mesele şu veya bu olması değildir. Madalya aynı olmakla beraber kordelâ renginin değişmesi onun kıymetini başkalaştırmaktadır. Binaenaleyh Birinci Büyük Millet Meclisi âzalarından harbe iştirak etmiş olanların şahıslarına verilecek olan madalya, başka bir kimseye verilecek olan madalya ile kıyas edilemez. Bunun kendisine mahsus bir kıymeti vardır. Bunun için Meclis âzalarından kimlerin cephelelerde muharebelere iştirak etmiş olduklarını tesbit üzere geçen Mecliste Divanı Riyaset bir tedbir almış ve bunu âzayı kirama tamim etmiştir. Âzayı kiramdan herkes nerede ve hangi kumanda altında ve ne mahiyette harbe iştirak ettiğini bir formülle Makamı Riyasete bildirmişlerdi. Ve Makamı Riyasette toplanan bu evrakın heyeti umumiyesi İdare Heyetine verilmiştir. İdare Heyeti, bu kâğıtların heyeti mecmuasını badettetik hepsini bir liste halinde Makamı Riyasete getirecekti ve Reis olan Başkumandan Paşa Hazretleri tarafından kanunun metni sarihine muvafık olacak bir şekilde toptan olarak Meclis Heyeti Umumiyesine inha edilecek ve Meclis Heyeti Umumiyesinin kararına iktiran ettikten sonra kesbi katiyet edecekti. Binaenaleyh bunda iki yanlış nokta vardır. Birincisi; bu münferit bir tekliftir. İkincisi Müdafaa-i Milliye Vekâletinden gelmektedir. Halbuki Meclis âzasına iki renkli İstiklâl Madalyası itası için kanunun metninde katî sarahat vardır. Affı âlinize mağruren o kelimeyi derhatır edemiyorum, şimdi kanunu bulup da okuyamadım. Ya Meclisi Âli Reisi tarafından veyahut Başkumandan tarafından inha edilecektir. Bu iki makamdan birisi tarafından inha edilmedikçe Meclis âzasından bir zatın iki renkli İstiklâl Madalyası almasına kanunen katiyen mesâğ ve cevaz yoktur. Binaenaleyh bu mesele, bu iki yanlış noktası halledilmek üzere Divanı Riyasete havale edilmelidir. Ve Divanı Riyaset bu evrakı toplayıp kanunun tarifâtı dairesinde muamele yapmalıdır. Ve kanunun sarih ifadesine göre - ya Başkumandan veya Reis - bu iki makamdan birisi tarafından toptan olarak buraya inha edilmeli ve birinci Meclis hakkındaki hissi tak-

dirini izhar etmiş olan ikinci Meclis dahi bırı işi intaç ve halletmelidir.

SÜLEYMAN SIRRI B. (Bozok) — Bendleniz de söz istiyorum.

REİS — Efendim demin arz ettim; müzakerre kâfi görülmüştür. Şimdi mevzuubahs olan ikinci mesele ki bu tezkerenin kabulü, diğer muamelenin, hariç kalmasını icabetmez. Kanunda eğer Riyaset Makamından gelmesi meşrut ise bu elimizdeki inha Reisisani tarafından tebliğ edilmiştir.

RECEB B. (Kütahya) — O halde kanunun metnini okuyalım, muvafıkça kabul edelim.

REİS — Efendim, o halde Divanı Riyasete havale edelim, Divanı Riyasete havalesini kabul edenler lütfen ellerini kaldırsın. Kabul edildi. (Reddolundu sesleri)

İHSAN B. (Cebelibereket) — Makamı Riyaset bir teklifi iki defa reye koydu. Reddolunan bir şeyi iki defa reye vaz'edemez. (O da reddolundu sesleri)

Dr. FİKRET B. (Ertugrul) — Bunda da ekseriyet yoktur, efendim.

MUSTAFA B. (Tokad) — Reddolundu, nasıl olur efendim?

REİS — Efendim ikinci tezkerenin hulâsai meali:

2. — *Tekirdağ Lisesi tahsisat ve kadrosıyla Ankara'da bir kız lisesi küşadına dair Maarif Vekâleti tezkeresi (3/33) (Muvazenei Maliye Encümenine)*

Dr. FİKRET B. (Ertugrul) — Evvelâ Maarif Encümenine gitmesi lâzımgelir ki, mektebin lüzumu olup olmadığını takdir etsin.

REİS — Tahsisatı mutazammın olması dolayısıyla evvelâ Muvazenei Maliye Encümenine gitmesi lâzımgelir.

4. — AZAYI KİRAM MUAMELÂTI

1. — *Mebusların intihap mazbatalarının tasdiki*

REİS — Efendim Trabzon mebuslarının Dördüncü Şubeden mevрут mazbatası intihabiyeleri vardır, okunacaktır.

T. B. M. Meclisi Riyaseti Celilesine

Trabzon mebusluklarına intihabolunan mebusu sabık Hasan Bey ve Mebusu esbak Mühendis Ahmed Muhtar Bey, Şefik Bey, Kadı Süleyman

Sırrı Efendi, Eyubzade Rahmi Bey, Nebizade Hamdi Bey ve Abdullah beylerin mazbataları encümenence bittasdik intihabatın usul ve kanuna muvafık olduğu ve talili mucip hiçbir cihet görülmediği cihetle müşarünileyhimin mebusluklarının berayı kabul ol şekilde Heyeti Umumiyyeye arzına müttefikân karar verildi.

16.8.1339

Dördüncü Şube Reisi Dördüncü Şube Kâtibi
Muş Dersim
İlyas Sâmî Feridun Fikri

REİS — Efendim Trabzon Mebusu Hasan Beyin mazbatası hakkında söz istiyen var mı? (Hayır sesleri) Trabzon Mebusu Hasan Beyin mazbatasını kabul edenler lütfen ellerini kaldırsın. Hasan Bey âzalığa kabul edilmiştir.

Ahmet Muhtar Beyin mazbatası hakkında söz istiyen var mı? (Yok sesleri) Ahmed Muhtar Beyin mazbatasını kabul edenler lütfen el kaldırsın. Ahmed Muhtar Bey âzalığa kabul edilmiştir.

Şefik Beyin mazbatası hakkında söz istiyen var mı? (Yok sesleri) Şefik Beyin mazbatasını kabul edenler lütfen ellerini kaldırsın. Şefik Bey âzalığa kabul edilmiştir.

Süleyman Sırrı Efendinin mazbatası hakkında söz istiyen var mı? (Yok sesleri) Süleyman Sırrı Efendinin mazbatasını kabul edenler lütfen ellerini kaldırsın. Süleyman Sırrı Efendi âzalığa kabul edilmiştir.

Eyubzade Rahmi Beyin mazbatası hakkında söz istiyen var mı? (Yok sesleri) Eyubzade Rahmi Beyin mazbatasını kabul edenler lütfen ellerini kaldırsın. Eyubzade Rahmi Bey âzalığa kabul edilmiştir.

Nebizade Hamdi Beyin mazbatası hakkında söz istiyen var mı? (Yok sesleri) Nebizade Hamdi Beyin mazbatasını kabul edenler lütfen ellerini kaldırsın. Nebizade Hamdi Bey âzalığa kabul edilmiştir.

Abdullah Beyin mazbatası hakkında söz istiyen var mı? (Yok sesleri) Abdullah Beyin mazbatasını kabul edenler lütfen ellerini kaldırsın. Abdullah Bey âzalığa kabul edilmiştir.

Erzurum mebuslarının mazbatası intihabiyeleri vardır, okunacaktır.

Riyaseti Celileye

Birinci Şubeye havale olunup Erzurum mebuslarından Halet ve Ziya beylerle Hoca Raif Efendi, Hazim Efendi, Rüşdü Paşa ve Münir

Beye aidolan ve mahalli heyeti teftişiyesi riyasetinden telgrafla bildirilen işbu mazbatai intihabiye Şube heyeti umumiyésince tetkik olunarak muvafıkı usul ve kanun olduğu tasdik olunarak Riyaseti Celileye takdim edilmiştir.

Birinci Şube Reisi Birinci Şube Kâtibi
Veled Çelebi Zamir

Çorum
İsmail Kemal

REİS — Erzurum Mebusu Halet Beyin mazbatasında söz istiyen var mı? (Yok sesleri) Halet Beyin mazbatasını kabul edenler lütfen ellerini kaldırsın. Halet Bey âzalığa kabul edilmiştir.

Ziya Beyin mazbatasında söz istiyen var mı? (Yok sesleri) Ziya Beyin mazbatasını kabul edenler lütfen ellerini kaldırsın. Ziya Bey âzalığa kabul edilmiştir.

Hoca Raif Efendinin mazbatasında söz istiyen var mı? (Yok sesleri) Hoca Raif Efendinin mazbatasını kabul edenler lütfen ellerini kaldırsın. Hoca Raif Efendi âzalığa kabul edilmiştir.

Hâzım Efendinin mazbatasında söz istiyen var mı? (Yok sesleri) Hâzım Efendinin mazbatasını kabul edenler lütfen ellerini kaldırsın. Hâzım Efendi âzalığa kabul edilmiştir.

Rüşdü Paşa Hazretlerinin mazbatasında söz istiyen var mı? (Yok sesleri) Rüşdü Paşa Hazretlerinin mazbatasını kabul edenler lütfen ellerini kaldırsın. Rüşdü Paşa âzalığa kabul edilmiştir.

Münir Beyin mazbatasında söz istiyen var mı? (Yok sesleri) Münir Beyin mazbatasını kabul edenler lütfen ellerini kaldırsın. Münir Bey âzalığa kabul edilmiştir.

Urfa mebuslarının mazbatai intihabiyeleri vardır, okunacak :

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Riyaseti Celilesine

Urfa Mebusluğuna intihabolunan Hüsrev ve Yahya Kemal beylerin mazbatai intihabiyeleri Encümeni Mahsus tarafından bittetkik usul ve kanuna muvafık ve esbabı ret ve ta'lilden âri görülmüş ve şubemize de ledettetkik muvafık gö-

rülerek kabulü için Heyeti Umimiyyeye arz ve takdimi karargir olmuştur.

19/8/1339

İkinci Şube Reisi
Eskişehir Mebusu
Abdullah Azmi

Kâtip
Yozgad Mebusu
Süleyman Sırrı

REİS — Urfa Mebusu Hüsrev Beyin mazbatasında söz istiyen var mı? (Yok sesleri) Hüsrev Beyin mazbatasını kabul edenler lütfen ellerini kaldırsın. Hüsrev Bey âzalığa kabul edilmiştir.

Yahya Kemal Beyin mazbatasında söz istiyen var mı? (Yok sesleri) Yahya Kemal Beyin mazbatasını kabul edenler lütfen ellerini kaldırsın. Yahya Kemal Bey âzalığa kabul edilmiştir.

Bayezid mebuslarının mazbatai intihabiyelerine dair Beşinci Şube mazbatası okunacaktır.

T. B. Millet Meclisi Riyaseti Celilesine

Bayezid Mebusluğuna intihabolunan Şefik ve Süleyman Sudi beylerin mazbatai intihabiyeleri Encümeni Mahsus tarafından bittetkik usul ve kanuna muvafık ve esbabı ret ve ta'lilden âri görülmüş ve şubemize de ledettetkik muvafık görülerek kabulü için Heyeti Umimiyyeye takdimi karargir olmuştur.

İkinci Şube Reisi
Eskişehir Mebusu
Abdullah Azmi

Kâtip
Yozgad Mebusu
Süleyman Sırrı

REİS — Bayezid Mebusu Şefik Beyin mazbatasında söz istiyen var mı? (Yok sesleri) Şefik Beyin mazbatasını kabul edenler lütfen ellerini kaldırsın. Şefik Bey âzalığa kabul edilmiştir.

Süleyman Sudi Beyin mazbatasında söz istiyen var mı? (Yok sesleri) Süleyman Sudi Beyin mazbatasını kabul edenler lütfen ellerini kaldırsın. Süleyman Sudi Bey âzalığa kabul edilmiştir.

TAKRİRLER

1. — *Gaziantep Mebusu Ali Cenani Beyin, İstanbul Meclisi Mebusan Evrak Kaleminde mahfuz ve elyevm mevkiî tabikte bulunan kararnameleer dosyalarının bilcelp burada tetkiki hakkında takriri*

REİS — Tensibederseniz bu takriri ruznameye ithal edelim. Bu takririn ruznameye itha-

lini kabul edenler lütfen ellerini kaldırsın. Kabul edilmiştir.

MUHTELİF EVRAK

1. — *Gazi Mustafa Kemal Paşa Hazretlerinin bir tezkereleriyle Halife Hazretlerinin merbut telgrafı*

REİS — Efendim! Gazi Mustafa Kemal Paşa Hazretlerinin bir tezkereleriyle merbutu Halife Hazretlerinin telgrafları vardır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Riyasetine Meclisi Millînin devrei cedidesi ve Riyasete intihabım münasebetiyle zatı Hazreti Hilâfetpenahi tarafından vârit telgrafnameye cevap yazılmış olmakla beraber âzayı kirama da ithafî selâmı müş'ir olmak itibariyle berayı malûmat Meclisi Âliye arz ediyorum. efendim.

Gazi
Mustafa Kemal

T. B. M. M. Reisi Gazi Mustafa Kemal Paşa
Hazretlerine

Azim ve iradei millîyenin tehülhamd velminne pürşan - ü şeref muvaffakiyat ile cilvegeri husul olduğu şu anı mühim ve mübeccel tarihte Meclisi Millîmizin devrei cedidesinin teyemmünen inikadını ve Makamı Celili Riyasete merdümeki çeşmi iftiharî millet olan Zatiâlilerinin bihakkin şerefbahşolmalarını görmekten mütehasıl hissiyat ve tebrikâtı mahsusamın iblâğına müsaraat eder ve nâzımı umuru Devlet ve rehberi saadeti mülk ve millet olan Meclisi Âlinin her hal - ü kârda menafii âliyei vataniyeye hâdim icraat ve muvaffakiyata mazhariyetini Cenabı Hak'tan niyaz ve istirham ve âzayı muhteremei Meclise ithafî selâm eylerim.

15 . 8 . 1339

Abdülmeccid

(Teşekkür ederiz sesleri)

2. — *Mebuslardan mazbataları yeni tasdik edilenlerin şubelere tefriki*

REİS — Efendim arkadaşlardan bâzılarının mazbataları gelmiştir. Ordu ve Artvin mebuslarına aidolan bu mazbataları Birinci Şubeye havale ediyoruz. Efendim! Demin bâzı arkadaşlarımızın mazbataî intihabiyeleri kabul olunmuştu. Arkadaşlarımızı şubelere tefrik edece-

ğiz. Recai Bey (Ordu) Birinci Şubeye, Hamdi Bey (Ordu) İkinci Şubeye, İsmail Bey (Ordu) Üçüncü Şubeye, Halil Bey (Ordu) Dördüncü Şubeye, Faik Bey (Ordu) Beşinci Şubeye, Hasan Bey (Trabzon) Birinci Şubeye, Şefik Bey (Trabzon) Üçüncü Şubeye, Süleyman Sırrı Efendi (Trabzon) Dördüncü Şubeye, Rahmi Bey Beşinci Şubeye, Nebizade Hamdi Bey Birinci Şubeye, Abdullah Bey İkinci Şubeye, Giresun mebuslarından Hâcim Muhiddin Bey Birinci Şubeye, Şevket Efendi İkinci Şubeye, Hakki Tarık Bey Üçüncü Şubeye, Kâzım Bey Dördüncü Şubeye, Tahir Efendi Beşinci Şubeye.

2. — *Meclisin küşadı münasebetiyle Malatya Mebusu Reşid Ağadan, Hacıbektaş Çelebi Efendiden ve İsviçre'de (Cefacad) imzalı tebrik telgrafları*

REİS — Efendim, arkadaşlarımızdan Malatya Mebusu Reşid Ağadan ve Hacıbektaş Çelebisi Efendiden, bir de İsviçre'den (Cefacad) imzasıyla tebrik telgrafları gelmiştir. Bunlara icabeden münasip cevapları Divanı Riyaset verir.

2. — *Çanakkale Mebusu Mehmed Beyin Çanakkale Rüşumat muayene ve Tahakkuk Memuru Şevket Efendinin suiistimalâtı hakkında takriri (4/2)*

REİS — Çanakkale Mebusu Mehmed Bey bir temenni takriri vermişlerdir. Hulâsai meali Çanakkale Rüşumat Muayene ve Tahakkuk Memuru Şevket Efendinin suiistimalâtı hakkında, calibi nazarı dikkattir. Usulüne tevfikân Maliye Vekâletine gönderiyoruz.

3. — *Mebuslardan evvelce tahlif edilmiyenlerin tahlifi*

REİS — Efendim mazbataları kabul olunup tahlif edilmiyen arkadaşlarımızın müsaade buyursanız alelûsul tahlif muamelelerini icra edelim.

(Hazim Efendi Erzurum, Rüşdü Paşa Erzurum, Ziya Bey Erzurum, Seyid Bey İzmir, Hafız İbrahim Efendi İsparta, Refet Bey Bursa, Raif Efendi Erzurum, Hacı Kâmil Efendi Tokad, Necib Ali Bey Denizli, Yusuf Bey Denizli, Halil Hulki Efendi Siird, Muammer Bey Sivas, Ömer Efendi Kars, Şeyh Seyfi Efendi Kütahya, Muhtar Bey Trabzon, Şefik Bey Trabzon, Nebizade Hamdi Bey Trabzon, Süleyman Sırrı Efen-

di Trabzon, Kâzım Bey Denizli'nin tahlifleri icra kılınmıştır.)

REİS — Henüz tahlifleri icra edilmemiş arkadaşlarımız varsa rica ederim Kürsüye teşrif buyursunlar..

4. — *Memurin Muhakemat Tetkik Heyeti ile Encümeni için intihap*

REİS — Efendim! Malûmuâliniz iki encümen intihabatı mevzuubahsolmuştu. Memurin Muhakemat Tetkik Encümeni ve Tet-

kik Heyeti intihabatı, bunun için Heyeti Muhteremeniz şubeler tarafından namzetler tefrikini kabul buyurmuşlardı. Fakat maatteessüf Birinci, Üçüncü, Beşinci şubelerden namzet listesi gelmemiştir. İntihabatı reye vaz'edeceğim. Ve celseyi yirmi dakika tatil edeceğim. Ehemmiyetle rica ederim. Bu üç şubeden şimdi içtima edip icabeden namzetleri lûtfen intihap buyursunlar. Celseyi yirmi dakika kapıyorum.

Hitamı celse; saat : 2,37

İKİNCİ CELSE

Bed'i müzakerat; saat: 2,57

REİS — Birinci Reisvekili Sabri Beyefendi

KÂTIPLER : Vâsıf Bey (Saruhan), Ragıb Bey (Zonguldak)

REİS — Celseyi açıyorum. Memurin Muhakemat Encümeni ve Tetkik Heyeti âzâlıkları için şubelerden mevruat listeleri müsaade buyurursanız okuyalım.

SULEYMAN SIRRI B. (Bozok) — Hem yazalım.

T. B. M. Meclisi Riyaseti Celilesine

Birinci Şube heyeti umumiyesince intihabolan Memurin Muhakemat Encümeni ve Tetkik Heyeti âza namzetleri zirde arz olunmuştur.

Birinci Şube Reisi namına
Kâtip
Zamir

Memurin Muhakemat Encümeni namzetleri - Zamir Bey Adana, Haydar Rüşdü Bey Denizli, Rahmi Bey İzmir, Münir Hüsrev Bey Erzurum.

Tetkik Heyeti namzetleri - Hâzım Bey Niğde, Ahmed Mahir Efendi Kastamonu, Hâfız İbrahim Efendi İsparta, Vehbi Bey Karesi, İsmail Kemal Bey Çorum, Midhat Bey Maraş,

İkinci Şubenin Muhakemat Heyeti namzetleri - Hâlis Bey Sivas, Dr. Kâzım Ley Denizli, Ahmed Hilmi Bey Kayseri, Halil Bey Zongul-

dak, Safvet Bey İzmir, Refet Bey Bursa,

Tetkiki Muhakemat Encümeni namzetleri - Süleyman Sırrı Bey Bozük, Necib Bey Mardin, Yusuf Bey Denizli, Şükrü Bey Çanakkale,

Üçüncü Şubenin Memurin Muhakemat Encümeni namzetleri - Avni Bey Cebelibereket, Muammer Bey Sivas, Mustafa Bey Elâziz, Hasan Fehmi Efendi Kastamonu,

Üçüncü Şubenin Memurin Muhakemat namzetleri - Ali Şadi Bey Kozan, Ali Bey Lâzistan, Hâfız Emin Bey İçel, Necib Ali Bey Denizli, Mustafa Feyzi Efendi Konya, Şefik Bey Bayezid,

Dördüncü Şubenin Encümene namzetleri - Besim Bey Mersin, Feridun Fikri Bey Mersin, Eyub Sabri Bey Konya, Ziya Bey Erzurum.

Dördüncü Şubenin Tetkik Heyeti namzetleri — Mustafa Fevzi Efendi Saruhan, Emin Bey Tokad, Hazım Bey Erzurum, Şükrü Bey Bolu, Sadık Bey Karahisarı Sahib, Ahmed İffet Bey Ertuğrul.

Beşinci Şubenin Tetkik Heyeti namzetleri — Ali Rıza Bey Kırşehir, Rahmi Bey Sivas, Ahmed Sâki Bey Antalya, Hasan Bey Antalya, Necati Bey İzmir, Kemal Bey Adana.

Beşinci Şubesinin Memurinin Muhakemat Encümeni namzetleri — İhsan Bey Ankara, Abdülkadir Bey Maraş, Münir Bey Çorum, Osman Niyazi Bey Karesi.

SÜLEYMAN SIRRI B. (Bozok) — Reis Bey. Arkadaşlar âza adedinin kaç olacağını bilemezler, lütfen beyan eder misiniz?

REİS — Malûmuâliniz encümen için dokuz, heyet için de on beş âza intihabedilecek ve her iki intihap da reyi hafi ile olacak eğer Heyeti Muhteremeniz tensip buyurursa her ikisini birden yapalım. (Ayrı, ayrı sesleri)

İSMET. B. (Çorum) — Efendim! Esaminin tahririnde bâzı hatalar olmuştur. Biunaenaleyh bu intihabı yarınki içtimaâ tehir ve bu esamiyi tab'ettirip âzayı kirama tevzi edelim. Bu suretle sâlim bir intihap yapmış oluruz. Binaenaleyh, bunun tehirini teklif ederim.

REİS — Efendim! Zannederim meselede o kadar izam edilecek bir şey yoktur. Eğer hata edilmek ihtimali varsa bir daha okur ve tekrar ederiz. Tashih ederler ve bu suretle intihabat bugün icra edilmiş olur, efendim.

MUSTAFA NECATİ B. (İzmir) — Memurinin bekliyor. Her halde tacil edelim intihabı;

REİS — İntihabatın bugün ve ikisinin birden yapılması kabul buyuruluyor mu efendim? (Kabul sesleri) Pek iyi öyle ise; bugün ve ikisini birden intihabedeceğiz. Reylerinizi istimal buyurunuz. (Çorum dairei intihabiyesinden istihali âraya başlanmıştır.)

REİS — Efendim, reyini istimal etmiyen varsa lütfen reylerini istimal buyursunlar.

Efendiler âranın istihali hitam bulmuştur. Şimdi reylerin tasnifi için bir encümen teşkil edeceğiz.

Tetkik Encümeni için tasnifi âraya memur edilenler :

Musa Kâzım Bey (Karahisarı Sahib), Celâl Bey (İzmir), Ali Bey (Lâzistan).

Muhakemat Heyeti için tasnifi âraya memur edilenler :

Süleyman Sırrı Bey (İstanbul), Mustafa Necati Bey (İzmir), Talât Bey (Ardahan).

MAZBATALAR

1. — Büyük Millet Meclisi İdare Heyetinin, Meclis bütçesinin altıncı faslına 682 400 lira ilâ-

vesine dair kanun teklifi ve Muvazenei Maliye Encümeni mazbatası (2/2)

REİS — Efendiler, müsaade buyurursanız âra tasnif edilinceye kadar ruznamemizde mevcudolan kanunun müzakeresine başlayacağız. Bugünkü ruznamemizdeki kanun Meclis bütçesine tahsisat ilâvesine dair Muvazenei Maliye Encümeninden gelen mazbatadır.

14 . 8 . 1339

Riyaseti Celileye

1339 senesi maliyesi Meclis bütçesinin ikinci maddesine 686 400 liranın tahsisatı munzamma olarak ilâvesi için mevaddı âtiyenin kabulünü arz ve teklif eyeriz.

İdare Memuru	İdare Memuru	İdare Memuru
Sivas	Lâzistan	Hakkâri
Rasim	Ahmed Fuad	Âsaf

MADDE 1. — 15 Nisan 1339 tarihli Avans Kanuniyle kabul edilen Türkiye Büyük Millet Meclisi bütçesinin ikinci maddesine altı yüz seksen altı bin dört yüz lira tahsisat ilâve edilmiştir.

MADDE 2. — İşbu kanun tarihi neşrinden mutebebrdir.

MADDE 3. — İşbu kanun Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından icra olunur.

Riyaseti Celileye

Heyeti idare tarafından teklif edilip Makamı Riyasetten 18 . 8 . 1339 tarihinde encümenimize havale buyurulan lâyihai kanuniye encümenimizde tetkik ve müzakere kılındı. Görülen lüzuma mebni Meclis bütçesinin 6 ncı faslının ikinci maddesine ilâvesi heyeti idarece teklif edilen 686 400 liranın teklifi vâkı veçhile kabulü encümenimizde de muvafık görülmekle Heyeti Umumiyyeye arz olunur.

Muvazenei Maliye

Encümeni Reisi
Ferid

Mazbata Muharriri
Ali Cenani

Kâtip

Âza

Âza

Menteşe

Maraş

Şükrü Kaya

Tahsin

Âza

Âza

Âza

Konya

Rasim Mazhar

Müfid Midhat

Kâzım Hüsnü

Büyük Millet Meclisi bütçesine tahsisat ilâvesine dair Kanun

MADDE 1. — Büyük Millet Meclisi bütçesinin altıncı faslının ikinci maddesine ilâveten altı yüz seksen altı bin dört yüz liranın tahsisatı munzamma olarak sarfına mezuniyet verilmiştir.

MADDE 2. — İşbu kanun tarihi neşrinden itibaren meriyülicradır.

MADDE 3. — İşbu kanun Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından icra olunur.

REİS — Kanunun heyeti umumiyesi hakkında söz istiyen var mı? (Hayır sesleri) öyle ise tensip buyurursanız maddelerin müzakeresine geçelim Maddelerin müzakeresine geçilmesini arzu edenler el kaldırsın. Maddelerin müzakeresine geçildi.

Büyük Millet Meclisi bütçesine tahsisat ilâvesine dair Kanun

MADDE 1. — Büyük Millet Meclisi bütçesinin altıncı faslının ikinci maddesine ilâveten altı yüz seksen altı bin dört yüz liranın tahsisatı munzamma olarak sarfına mezuniyet verilmiştir.

REİS — Birinci madde hakkında söz istiyen var mı? (Hayır sesleri) O halde birinci maddeyi kabul edenler el kaldırsın. Birinci madde kabul olundu.

MADDE 2. — İşbu kanun tarihi neşrinden itibaren meriyülicradır.

TUNALI HİLMİ B. (Zonguldak) — Efendiler! Selefimiz olan Meclise mütaaddit defalar istirham ettim ki, lisanımıza riayetkâr olalım. Şimdiye kadar kanunlarda ittihaz edilmiş olan metin; işbu kanun tarihi neşrinden muteberdir, işbu kanun ahkâmının icrasına falan vekil memurdur şeklindedir. Birincisinde ahkâm karıştırılıyor ve meriyülicra deniliyor. Meriyülicra olamaz. Meriyülicra olan ahkâmıdır. Binaenaleyh Makamı Riyasetten istirham ediyorum; bu, bir kaide ittihaz edilsin. Bunun hilâfında gelen kanunların son iki maddesi bu veçhile tesbit edilsin. (Takrir veriniz sadaları)

REİS — İkinci maddeyi reye koyuyorum. İkinci maddeyi kabul edenler lütfen el kaldırsın... Kabul olundu.

MADDE 3. — İşbu kanun Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından icra olunur.

REİS — Efendim üçüncü maddeyi reyi âlinize vaz'ediyorum. Kabul edenler lütfen el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Efendim! Malûmuâliniz bu tahsisatı munzammaya aittir. Tahsisat tâyini esami ile reye vaz'olunur. Binaenaleyh kanunun heyeti umumiyesini tâyini esami ile reynize vaz'ediyorum. Lütfen reylerinizi veriniz. (Âra istimal edildi.)

REİS — Efendiler! Kanunun müzakeresine iştirak buyuran âzanın adedi yüz elli, yani muamele tamamdır. Bu reylerden yüz kırk ikisi kabul, ikisi müstenkif ve altı adedi de rettir. Binaenaleyh kanun, yüz kırk iki reyle kabul edilmiştir.

REİS — Encümenlerden vürüdeden bâzı mezarabıtı intihabiye vardır. Müsaade buyurursanız onları okuyalım.

Büyük Millet Meclisi Riyaseti Celilesine

Birinci Şubeye muhavvel Artvin mebusluğuna intihabolunan Hilmi Beye ait mazbata intihabiye şube heyeti umumiyesince ledettahkik muvafıkı usul ve kanun olduğu tahtı karara alınarak leffen ve iadeten arz ve takdim olunur.

Birinci Şube Reisi namına	Kâtip
Kâtip	Adana Mebusu
Zamir	Zamir

REİS — Artvin Mebusu Hilmi Beyin mazbatası hakkında söz istiyen var mı? Hilmi Beyin mazbatasını kabul edenler lütfen el kaldırsın... Hilmi Bey âzalığa kabul edilmiştir.

T. B. M. Meclisi Riyaseti Celilesine

Kars Sancağı Mebusluğuna intihabolunan Matbuat ve İstihbarat Müdürü Umumisi Ağaoğlu Ahmed Bey ve Kars Ticaret Odası Reisi Ömer Efendi haklarındaki mazbata intihabiyeleri Encümeni Mahsusca bittetkik intihabatın usul ve kanuna muvafık surette cereyan ettiği ve muameleyhimadan Ömer Efendi hakkında delâile iktiran etmiyen şikâyat vukubulmuş ise de bu misillü şikâyeti mücerrede bir mebusun evsafı intihabiyesini ta'lil mahiyetinde olamayacağından muameleyhimin mebusiyetlerinin berayı

tasdik Heyeti Umümiyeye arzına ekseriyetle karar verildi.

Dördüncü Şube Reisi Dördüncü Şube Kâtibi
Muş Mebusu Dersim Mebusu
İlyas Sâmî Feridun Fikri

REİS — Efendim Kars Mebusu Ağaoğlu Ahmed Beyin mazbatasını hakkında söz istiyen var mı? Ahmed Beyin mazbatasını kabul edenler lütfen el kaldırsın. Ahmed Bey âzalığa kabul edilmiştir.

Kars Mebusu Ömer Efendinin mazbatasını hakkında söz istiyen var mı?

MAZHAR MÜFİD B. (Denizli) — Reis Bey! Şikâyet Kars Mebusu Ömer Efendi hakkında mı? Şikâyet neden ibaretse okunsun da anılsın.

REİS — Efendim! Mazbatada şikâyet haizi ehemmiyet değildir deniyor. Encümen mazbatasında bunu zikretmiştir. Binaenaleyh Ömer Efendinin mazbatasını kabul edenler lütfen ellerini kaldırsın. Ömer Efendi âzalığa kabul edilmiştir.

Hakkâri mebuslarının mazbatasını

İşbu mazbata münderecatı veçhile Hakkâri mebusluklarına mebusu sabık Âsaf ve Van Tahrirat Müdürü Nazmi beylerin intihabı ve mazbata müeddası muvafıkı usul ve kanun olduğu şubemizin encümenince icra kılınan tetkika ve şubemizce dahi cereyan eden tahkikat neticesinde anlaşılacakla alelûsul tasdik Makamı Âli Riyasete takdim kılındı.

19.8.1339

Üçüncü Şube
Reisi Namına
Mazhar Müfid

Kâtip
Konya
Refik

REİS — Efendim! Hakkâri Mebusu Âsaf Beyin mazbatasını hakkında söz istiyen var mı? Âsaf Beyin mebusluğunu kabul buyuranlar lütfen el kaldırsın. Âsaf Bey âzalığa kabul olundu.

Hakkâri Mebusu Nazmi Beyin mazbatasını hakkında söz istiyen var mı? Nazmi Beyin âzalığını kabul buyuranlar lütfen el kaldırsın. Nazmi Bey âzalığa kabul edilmiştir.

Siverek Mebusu Mahmud Efendi hakkındaki mazbata

İşbu mazbata münderecatı dolayısıyla Siverek Mebusluğuna Odabaşızâde Mahmud Efendinin intihabı ve mazbata müeddası muvafıkı

usul ve kanun olduğu şubemizin encümenince icra kılınan tetkikat ve şubemizce dahi cereyan eden tahkikat neticesinde anlaşılacakla alelûsul tasdik Makamı Âli Riyasete takdim kılındı.

19.8.1339

Üçüncü Şube Reisi namına
Mazhar Müfid

Kâtip
Konya
Refik

REİS — Efendim! Siverek Mebusu Odabaşızâde Mahmud Efendinin mazbatasını hakkında söz istiyen var mı? Mahmud Efendinin mazbatasını kabul edenler lütfen el kaldırsın. Mahmud Efendi âzalığa kabul olundu.

Siverek Mebusu Cûdi Paşa hakkındaki mazbata,

İşbu mazbata münderecatı veçhile Siverek mebusluğuna Hacı Ali Efendizade Cûdi Paşanın intihabı ve mazbata müeddası muvafıkı usul ve kanun olduğu şubemizin encümenince icra kılınan tetkikat ve şubemizce dahi cereyan eden tahkikat neticesinde anlaşılacakla alelûsul tasdik Makamı Âli Riyasete takdim kılındı.

18.8.1339

Üçüncü Şube Reisi
Canik
Cavid

Kâtip
Konya
Refik

REİS — Siverek Mebusu Cûdi Paşanın mazbatasını hakkında söz istiyen var mı? Hacı Ali Efendizade Cûdi Paşanın mazbatasını kabul edenler el kaldırsın. Cûdi Paşa âzalığa kabul olundu.

Siverek Mebusu Kadri Bey hakkındaki mazbata,

İşbu mazbata münderecatı veçhile Siverek mebusluğuna sabık Diyarbekir Mebusu Kadri Beyin intihabı ve mazbata müeddası muvafıkı usul ve kanun olduğu ve şubemizin encümenince icra kılınan tetkikat ve şubemizce dahi cereyan eden tahkikat neticesinden anlaşılacakla alelûsul tasdik Makamı Âli Riyasete takdim kılındı.

Üçüncü Şube Reisi namına
Mazhar Müfid

Kâtip
Konya
Refik

REİS — Siverek mebuslarından Kadri Beyin mazbatası intihabiyesi hakkında söz istiyen var mı? Kadri Beyin mazbatasını kabul

edenler el kaldırsın. Kadri Bey âzalığa kabul olundu.

Giresun mebuslarının intihap mazbataları Türkiye Büyük Millet Meclisi Riyaseti Celilesine Giresun sancağı mebusluğuna intihabolunan Müftüi sabık Şevket Efendi, Giresun İdadi Müdürü Musa Kâzım Bey, Bursa Valii sabık Hâcî Muhiddin Bey, Tokad'dan Hacızade Tahir Efendi, Vakıf Gazetesi Muharriri Hakkı Tarık Bey ve efendilerin mazbatai intihabiyeleri Encümeni Mahsus ve şubemiz heyeti umumiyesince bittetiklik muvafık usul ve kanun ve esbabı ret ve ta'lilden âri görülmüş olmakla berayı kabul ve tasdik Heyeti Umumiyyeye arz olunur efendim.

Beşinci Şube Reisi	Kâtip
Sinob Mebusu	Kângırı Mebusu
Yusuf Kemal	Ahmed Talât

REİS — Giresun Mebusu Ali Şevket Efendinin mazbatasını hakkında söz istiyen var mı? Ali Şevket Efendi âzalığa kabul edilmiştir.

Giresun Mebusu Musa Kâzım Efendinin mazbatasını hakkında söz istiyen var mı? Musa Kâzım Efendi âzalığa kabul edilmiştir.

Giresun Mebusu Hacı Muhiddin Beyin mazbatasını hakkında söz istiyen var mı? Hacı Muhiddin Bey âzalığa kabul edilmiştir.

Giresun Mebusu Tahir Efendinin mazbatasını hakkında söz istiyen var mı? Tahir Efendi âzalığa kabul edilmiştir.

Giresun Mebusu Hakkı Tarık Beyin mazbatasını hakkında söz istiyen var mı? Hakkı Tarık Bey âzalığa kabul edilmiştir.

Tokad Mebusu Hacı Kâmil Efendi hakkında mazbata

İşbu mazbata münderecatı veçhile Tokad Mebusluğuna Topçuzade Hacı Kâmil Efendinin intihabı ve mazbata müeddası muvafık usul ve kanun olduğu şubemizin encümenince iera kılınan tetkikat ve şubemizce dahi cereyan eden tahlîkât neticesinde anlaşılmağa aletüsul tasdikân Makamı Âli Riyasete takdim kılındı.

18 . 8 . 1339

Üçüncü Şube Reisi Namına	Kâtip
Mazhar Müfid	Konya
	Refik

REİS — Efendim; Tokad Mebusu Hacı Kâmil Efendinin mazbatasını hakkında söz istiyen var mı? Hacı Kâmil Efendi âzalığa kabul edilmiştir.

Van mebuslarının intihap mazbataları Türkiye Büyük Millet Meclisi Riyaseti Celilesine

«Van Sancağı» Mebusluğuna intihabolunan Mebusu sabık Hakkı Bey Hakkâri Mutasarrıfı Münip Bey, Şemdinan Kaymakamı İbrahim Beylere aidolan mazbatai intihabiye Encümeni Mahsus ve şubemizin heyeti umumiyesince bittetiklik muvafık usul ve kanun ve esbabı ret ve ta'lilden âri görülmüş olmakla berayı kabul ve tasdik Heyeti Umumiyyeye arz olunur efendim.

Beşinci Şube Reisi	Kâtip
Sinob Mebusu	Kângırı Mebusu
Yusuf Kemal	Ahmed Talât

REİS — Van Mebusu Hakkı Beyin mazbatasını hakkında söz istiyen var mı? Hakkı Bey âzalığa kabul edilmiştir.

Van Mebusu Münip Beyin mazbatasını hakkında söz istiyen var mı? Münip Bey âzalığa kabul edilmiştir.

Van Mebusu İbrahim Beyin mazbatasını hakkında söz istiyen var mı? İbrahim Bey âzalığa kabul edilmiştir.

Efendim! Tensip buyurursanız şimdi mazbataları okunan zevatın tahlifini iera edelim.

Efendim! Mazbataları kabul edilen arkadaşlardan tahlif olunmayan arkadaşımız var mıdır?

(Cüdi Paşa (Siverek), ve Talât Bey (Canik) tahlif edildi)

Efendim! Memurin Muhakemat Encümeni ve Tetkik Heyetine ait reyler henüz tasnif edilemedi. Binaenaleyh müsaade buyurursanız on beş dakika teneffüs edelim, ondan sonra toplanalım. Zira sızlananlar mevcutmuş. On beş dakika teneffüsten sonra neticei ârayı arz ederiz.

Hitamı Celse; saat : 00,00

ÜÇÜNCÜ CELSE

Bed'i müzakerat; saat : 6,20

REİS — Birinci Reisvekâli Sabri Beyefendi

KÂTIPLER : Vâsıf Bey (İzmir), Ragıb Bey (Zonguldak)

5. — *Ertuğrul Mebusu Rasim Beye bir ay mezuniyet verilmesine dair Divanı Riyaset kararı*

REİS — Efendiler arkadaşlarımızdan Ertuğrul Mebusu Rasim Bey birden rahatsızlanmış, bir ay mezuniyet istiyor. (Kim efendim? İştilmedi sesleri) Efendim! Rasim Beydir.

Heyeti Umumiyyeye

Ertuğrul Mebusu Rasim Beyin bir ay müddetle mezun addi Divanı Riyasetçe tensibedilmiş olmakla Heyeti Umumiyenin nazarı tasvibine arz olunur.

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Reisisanisi
Ali Fuad

REİS — Rasim Beyin bir ay mezuniyetini kabul edenler lütfen ellerini kaldırsın. Bir ay mezuniyeti kabul edilmiştir.

Efendim! Âra tasnif edilmiştir. Memurin Muhakemat Encümeni için rey veren âzayı kiramin adedi, 171, ekseriyeti mutlaka 86 dır. 86 ekseriyeti mutlaka oluşuna göre 140 rey Muammer Bey (Sivas), 108 Rahmi Bey (İzmir), 100 Münir Bey (Corum), 94 Besim Bey (Mersin), 94 Hasaun Fehmi Efendi (Kastamonu), 86 İhsan Bey (Ankara), 91 Münir Hüseyin Bey (Erzurum). Seksen altıdan sonra rey altmış beşe düşüyor. Dokuz âza olmak lâzımgelirken yedi kişi intihabedilmiş bulunuyor. Diğer iki âza için yeniden intihap yaparız.

RAGIB B. (Kütahya) — Efendim evvelce hemen teamül şekline girmiştir. Akalliyette kalanlar reyî işari ile Meclisin ârasına vaz'olunur ve bu suretle noksânlara ikmal edilirdi. Şimdi akalliyette kalan arkadaşlarımız sıra ile reyî işari ile, reye konurlarsa intihap külfetinden kurtuluruz. (Hay hay sesleri)

REİS — O halde efendim; akalliyette kalanların esamisini okuyoruz.

Şükrü Bey (Çanakkale) 65, Feridun Fikri

Bey (Dersim) 65, Süleyman Sırrı Bey (Yozgad) 64, Yusuf Bey (Denizli) 63, Zamir Bey (Adana) 54 rey almışlar. Binaenaleyh tensip buyurulursa bu zevatı sıra ile reyinize koyacağım.

ALİ FUAD Pg. (Ankara) — Reis Bey! Nizamname sarıhtir. Encümenler ekseriyetle içtima ederler. Ekseriyet kazananlar ekseriyeti teşkil ediyor. İki âza için gelecek içtimamızda intihap yapabiliriz. Malûmuâliniz Nizamnamei Dahilimiz de sarıhtir. İlk defa ekseriyeti mutlaka olmazsa ikinci defa intihap yapılır.

RAGIB B. (Kütahya) — Efendim, müsaade buyurunuz! Bu encümen intihabı evvelce Meclisi Âliyi çok meşgul ettiğinden ve mütaaddit istifalar vukubularak Meclis hemen günlerce ve haftalara intihabatla uğraştığından dolayı, bu usul ittihaz edilmişti. Akalliyette kalan reyî işari ile reye konulur ve liste muhafaza edilir, tekrar istifa ve inhilâl vukubulursa yeniden intihabata lüzum görülmeksizin o listede muharrer zevat reyî işari ile reye konulurdu ve bu mükerreren olmuş, bir örf halini almıştı. Bu encümenler meselesi çok meşgul ettiğinden dolayı Meclisi Âli bu usulü tensipte müzdar kalmıştı.

AHMED SÜREYYA B. (Karesi) — Efendim! Beyin buyurdıkları vâkı olsa bile Nizamnamei Dahilinin sarahati karşısında bâtilan cereyan etmiştir. Bâtil makisünaleyh olamaz. O kanunun ahkâmı sarıhasını muhafaza etmek Meclisi Âlinin en büyük vazifesidir.

RAGIB B. (Kütahya) — Cevap vereyim. Bâtil buyurdular. O encümenlere intihabedilen zevat salâhiyeti kazaiye sahipleri olduğu için verdikleri kararların kâffesinin bâtil olması lâzımgelir. Halbuki bunda hiç butlan yoktur.

MAZHAR MÜFİD B. (Denizli) — Efendim! Arkadaşlarımızın Nizamnamei Dahiliden maksatları hangi Nizamnamedir?

Bu Nizamnamei Dahiliye tevfikân intihabedilemez. Onun ayrıca kanunu vardır. O kanuna

nazaran şubelerin namzet göstermesi de usule mugayirdir. O niçin kabul ediliyor? Bu Tetkiki Muhakemat Heyeti Encümeninin sureti intihap ve vazai hakkında ayrıca bir kanun tedvin edilmiştir. O kanunda; böyle şubelerden namzet göstermek usulü yoktur. O halde şubelerin namzet göstermesi de, bu bapta kanuna mugayirdir. Eğer bu kanunu tatbik edecek olursak, bu intihabat, bütün keenkemeyekündür. Çünkü, kanuna mugayirdir.

VEHBİ B. (Karesi) — Efendim! Nizaname-i Dahilîde, umum Meclisten yapılacak şubelere dair bir madde vardır. Şubelerden namzet gösterilmesi teshilen ilmaslahadır ve Meclisin nizamını ve intizamını bozmamak içindir. Mazhar Müfid Beyin buyurduğu gibi bu, teshilen ilmaslahadır ve Meclisin vaktiyle ittihaz etmiş olduğu bir karardır. Şayanı şükrandır ki, bugüne Meclis, on beş kişinin on üçünde, dokuz kişinin yedisinde tevakkufu efkâr husule getirmiş; kalmış ikişer kişi. Bu iki kişi için tekrar intihap yapılmalı. Nizamnameyi kendi elimizle bozmalız.

MAZHAR MÜFİD B. (Denizli) — Nizaname-i Dahilîdeki intihabat ile bu intihabın katiyen alâkası yoktur. Bu bapta kanunu, arkadaşlarımız, lûtfen mütalâa ederlerse göreceklere ki, tarzı intihabı da kanunda zikretmişizdir. Ne suretle intihap yapılacağı orada vardır. Okuyunuz, bakınız, nasılsa öyle yapalım. Kanun ne diyorsa bendeniz ona taraftarım. Tamamen kanunda sarahat vardır ve kanunda katiyen böyle intihap yoktur. Kanunda «Heyeti Umumiyyeden intihabolunur» deniyor. Kanunda sarahat vardır. (Hangi kanunda? sesleri) İşte şimdi intihabını yaptığımız Tetkik Heyeti Encümeninin kanunu vardır efendim. (Bilmiyoruz, sesleri), (Okuyunuz sesleri)

MUSTAFA NECATİ B. (İzmir) — Bu Tet-

kiki Muhakemat Heyetiyle Encümenine ait bir intihaptır. Bunu müzakere etmek için ekseriyet yoktur. Binaenaleyh, böyle mühim bir mesele ekalliyetle müzakere edilemez. Ekseriyet de yoktur. Ekseriyet; olduğu zaman müzakere ederiz.

REİS — Efendim! Zannederim, nizamname-deki ahkâm mutlaklardır. Şimdi teamül hakkında izahatta bulunuldu. Nizamname ahkâmı mucibince; bu intihabolunanları kabul edelim ve diğerlerini bilâhara intihabedelim, (Muvafık, sesleri) O halde efendim Memurin Muhakemat Encümenine Muammer Bey, Rahmi Bey, Münir Bey, Besim Bey, Münir Hüseyin Bey, Hasan Fehmi Bey, İhsan Bey âza olarak kabul olunmuştur. Çünkü, aldıkları rey, ekseriyeti mutlakayı ihtiva ediyor. Bilâhara iki âza daha intihabedilecektir.

Tetkiki Muhakemat Heyetine gelince : (15) âza intihabolunacaktı. (156) âza reye iştirak etmiştir. Ekseriyeti mutlaka (79) dur. Bu hale göre Refet Bey Bursa 137, Mustafa Fevzi Efendi Saruhan 125, Ahmed Mahir Efendi Kastamonu 121, Vehbi Bey Karesi 128, Hazım Bey Niğde 107, Hafız Emin Bey İçel 97, Rahmi Bey Sivas 92, Halil Bey Zonguldak 90, Mustafa Necati Bey İzmir 88, Ahmed Hilmi Bey Kayseri 87, Ahmed Sâki Bey Antalya 82, Şefik Bey Bayezid 80, İsmail Kemal Bey Çorum 79, rey olarak on üç kişi ekseriyeti mutlakayı ihraz etmişlerdir. Bu heyet için de gelecek içtimada, iki âza intihabedeceğiz. Şimdi efendim. Ruznamemizde müzakere olunacak başka bir şey mevcut değildir ve encümenlerden de henüz bir şey gelmemiştir. Eğer tensip buyurursanız içtimaı Salı günü saat bir buçukta olarak kabul edelim. Salı günü saat bir buçukta, içtima etmek üzere Celseyi tatil ediyorum.

Hitamı müzakerat; saat : 6,30

Büyük Millet Meclisi bütçesine tahsisat ilâvesine dair olan Kanuna verilen reylerin neticesi

(Kabul edenler)

Sabit B. (Kayseri), Rauf B. (Lâzistan), Yahya Galib B. (Kırşehir), Hüseyin Hüsnü Ef. (İsparta), Ali Süruri Ef. (Karahisarı Şarki), Abdullah Azmi Ef. (Eskişehir), Kâzım Hüsnü B. (Konya), Mustafa Ef. (Tokad), Fuad B. Konya), Tahsin B. (Maraş), Esad B. (Amasya), Cevdet B. (Kütahya), Dr. Fikret B. (Ertuğrul), Dr. Refik B. (İstanbul), Ali B. (Lâzistan), Eyüb Sabri Ef. (Konya), Murad B. (Antalya), İsmail B. (Karahisarı Şarki), Yusuf Ziya B. (Zonguldak), Salih B. (Bozok), Tunalı Hilmi B. (Zonguldak), Şükrü Kaya B. (Menteşe), Mustafa Abdülhalik B. (Kângırı), Cemil B. (Tekirdağı), Mustafa B. (Elâziz), Hafız İbrahim Ef. (İsparta), Osman Nuri B. (Bursa), Zamir B. (Adana), Ahmed Sâki B. (Antalya), Arif B. (Eskişehir), İsmail Kemal B. (Çorum), Mazhar Müfid B. (Denizli), Falih Rıfki B. (Bolu), Ekrem B. (Lâzistan), Şükrü B. (Bolu), Abdürrahman Şeref B. (İstanbul), Dr. Kâzım B. (Denizli), Neşet B. (Aksaray), Galib B. (Niğde), Saib B. (Kozan), Haydar Rüştü B. (Denizli), Mustafa Ef. (Konya), Feridun Fikri B. (Dersim), Ziya B. (Gümüşane), Osman Niyazi B. (Karesi), Abdürrezzak Çelebi Ef. (Mardin), Mahmud Celâl B. (İzmir), Bekir Sâmi B. (Tokad), Münir B. (Erzurum), Musa Kâzım B. (Karahisarı Sahib), Dr. Mehmed Hilmi B. (Antalya), Ahmed Hilmi B. (Kayseri), Ömer Lûtfi B. (Kars), Faik B. (Edirne), Mehmed Sabri B. (Saruhan), Hasan Sıddık B. (Antalya), Hâzım B. (Niğde), Refik B. (Konya), Mustafa Fehmi Ef. (Bursa), Avni B. (Bozok), Mahbub Ef. (Kırşehir), Nebizade Hamdi B. (Trabzon), Refet B. (Bursa), Avni B. (Cebelibereket), Hüseyin B. (Elâziz), Ali Rıza B. (Kırşehir), Mîdhat B. (Maraş), Mustafa Zeki B. (İzmit), Hamdi B. (Bozok), Ali Şadi B. (Kozan), Zeki B.

(Gümüşane), Ali Cenani B. (Gazianteb), İsmet B. (Çorum), Halid B. (Kastamonu), Cavid Pş. (Canik), Ahmed Mahir Ef. (Kastamonu), Hacı Kâmil Ef. (Tokad), Mehmed B. (Karesi), Rahmi B. (Sivas), Ahmed İffet B. (Ertuğrul), Rasim B. (Ertuğrul), Yusuf Kemal B. (Sinob), Sabit B. (Erzincan), Ali Rıza Ef. (Amasya), Cevad Abbas B. (Bolu), Âsaf B. (Hakkâri), Ferid B. (Kütahya), Mükerrerem B. (İsparta), Hâzım Ef. (Erzurum), Hüseyin Rıfki B. (Edirne), Mehmed B. (Kastamonu), Naci B. (Elâziz), Talât B. (Kângırı), Süleyman Neemi B. (Canik), Derviş B. (Mardin), Süleyman Sırrı B. (Trabzon), Dr. Mazhar B. (Aydın), Tevfik Fikret B. (Konya), Vehbi B. (Karesi), Ahmed Şükrü B. (Dersim), Şakir B. (Ankara), İzzet Ulvi B. (Karahisarı Sahib), Ziya B. (Kângırı), İbrahim B. (Ertuğrul), Şeyh Seyfi Ef. (Kütahya), Şahin Ef. (Gazianteb), Ahmed Muhtar B. (Trabzon), Esad B. (Lâzistan), Rüştü B. (Erzurum), Ragıp B. (Zonguldak), İbrahim B. (İzmit), Nuri B. (Kütahya), Yunus Nâdi B. (Menteşe), Hamdi B. (İstanbul), Dr. Tevfik B. (İçel), Tahsin B. (Aydın), Ömer Mümtaz B. (Ankara), Şükrü B. (Çanakkale), Mehmed Ef. Bolu), Kılıç Ali B. (Gazianteb), Halil B. (Ertuğrul), Mustafa Ef. (Konya), Muhiddin B. (Elâziz), Emin Cemal B. (Bolu), Şakir B. (Çatalca), Ahmed Süreyya B. (Karesi), Hüseyin Baki B. (Burdur), Faik B. (Tekirdağı), Ali Rıza B. (Kastamonu), Cüdi Pş. (Siverek), İhsan B. (Ankara), Talât Avni B. (Canik), Necib B. (Mardin), Celâl Nuri B. (Gelibolu), Zekâi B. (Aydın), Yusuf B. (Denizli), Rahmi B. (İzmir), Fuad B. (Lâzistan), Vâsıf B. (Saruhan), Rifat B. (Kângırı), Emin B. (Tokad), Mehmed Emin B. (Karahisar)

(Reddedenler)

Haydar Âdil B. (Karesi), Hulûsi B. (Karesi), Nuh Naci B. (Kayseri), Niyazi B. (Mer-

sin), Hacı Mehmed Ef. (Maraş), Halil B. (Zonguldak)

(Müstenkifler)

Sâmih Rifat B. (Çanakkale), Necib Ali B. (Denizli), Mehmed Emin B. (İçel)

İçtimai âti ruznamesi

1. — Zaptı sabık hulâsası
2. — Evarkı varide

Tezkereler

Firardan dolayı teedidi kayda mahkûm bulunan ve halbuki kendisi hizmeti fiiliye erbabından olmadığından teedit kaydı icabetmiyen Yusufoglu Said hakkındaki Konya İstiklâl Mahkemesi hükmünün ref'i hakkında İcra Vekilleri Heyeti Riyaseti tezkeresi

Evrakı varide

Yeni devrei içtimaiyeyi tebriki mutazammın muhalli muhtelifeden mevрут telgraflar
Şûrayı Devlet makamına kaim Memurin

Muhakemat Encümeni ve Tetkik Heyeti hakkındaki Kanunun bir an evvel müzakeresine dair Kayseri Mebusu Ahmed Hilmi Beyin takriri

Malatya Mebusu Reşid ve Hacı Bedir Ağaların mazbatai intihabiyeleri

Müzakere edilecek mevud

Memurin Muhakemat Encümeni ve Tetkik Heyeti bakıyei intihabatı

İstanbul Meclisi Mebusanı evrak kaleminde mahfuz ve elyevm mevkii tathikte bulunan kararnameleere ait dosyaların celbi hakkında Gaziantep Mebusu Ali Cenani Beyin takriri

